

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHỮ HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Vấn đáp chùa Định Huệ – 08/10/2023

Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.

Hỏi: Người Phật tử nên hiểu chữ Nghi như thế nào?

Đáp:

Đây là câu hỏi hay nhưng tôi vừa nghe tôi vừa run. Là bởi vì câu này hơi chuyên môn, trời tối, nực, có chút gió quạt, mà tôi trả lời nó ngủ mấy giấc luôn á.

Chữ Nghi trong Phật pháp, đặc biệt trong kinh điển Pali, chữ “nghi” có 3 trường hợp:

- Một, cái nghi trong đời sống thường ngày của mình. Nó không kể là phiền não. Thí dụ như bây giờ tôi gặp chuyện nan giải tôi không biết phải giải quyết như thế nào, hiểu không? Tôi đi tới ngã ba, ngã tư tôi không biết quẹo sao. Cái phone của tôi chiều giờ nó nổi cơn màn hình nó không chịu sáng tôi không biết phải làm sao? Cái nghi đó là cái nghi thường thức, cái nghi thường nhật, cái nghi này không kể là phiền não. Hiểu không? Cái nghi này bậc thánh vẫn bị như thường, vì vị đó không biết phải làm sao. Thí dụ, trong kinh kể có những vị thánh khi thầy bạn tu mình bị bệnh không biết phải làm sao phải đi hỏi Phật tử; trong Luật có kể cái đó, thì cái nghi này không phải là nghi phiền não;
- Cái nghi thứ hai là cái nghi trong thiền định. Là sao? Trong kinh nói, khi không có Phật ra đời, trừ ra chư Phật Bích Chi/ Phật Độc Giác thì không ai có khả năng hiểu lý Bốn Đే. Mà khổ một chỗ, là chư Phật Độc Giác đắc xong rồi thì im re, không có khả năng trình bày, giải thích, phê diễn, hiển bày cho người khác; cho nên, ai đắc thì nấy biết; Thế là khi không có Chánh Đẳng Giác ra đời, chúng sanh trong đời họ chỉ có khả năng làm một chuyện thôi, đó là đắc chứng Thần thông – thiền định. Mà thần thông, thiền định anh muốn đắc chứng là anh phải trừ 5 triền. 5 triền là cái gì?
 - o Là tham dục = đắm mê trong vật chất
 - o Sân độc = bất mãn trong vật chất
 - o Hôn thụy = buồn ngủ và làm biếng
 - o Trạo hối = phóng dật và day dứt
 - o Nghi = nghi trong trường hợp này không liên quan gì tới luân hồi, giải thoát như là cái nghi thứ 3; mà cái nghi này là mình không chắc chắn lắm con đường mình đang đi, pháp môn mình đang tu tập để trau luyện thiền định. Mình không chắc, thì khi mình không chắc mình không đắc thiền được. Trường hợp này được gọi là nghi khi tu tập thiền định.
- Cái nghi thứ ba mới ghê; cái nghi thứ 2 thuộc phiền não nhưng không đáng sợ, nó chỉ cản trở đắc thiền, đắc thần thông thôi, nhưng cái nghi thứ 3 mới sợ; cái nghi thứ 3 không phải là thối mắc. Nhiều vị hiểu sai chỗ này. Chữ Phạn **vicchikiccha** không phải là thối mắc. No. Nó không phải là thối mắc. Mà cái nghi là sự hoang mang:
 - o Không biết mình là cái gì trong trời đất này
 - o Cái gọi là tôi được cấu tạo bởi những cái gì? Bằng cách nào? What và How? Mình không biết. Mình nhìn mình không biết nó là cái gì được cấu tạo như thế nào?
 - o mình không biết mình từ đâu tới? Mình sẽ đi về đâu? Mình không biết.
 - o Khi mình hoang mang nghi hoặc về bản thân mình không biết có bao nhiêu vũ trụ giống vũ trụ này?
 - o Rồi, không biết mấy ông thầy chùa nói có Phật, có Pháp, có Tăng mà không biết Phật có đúng là người đã giác ngộ, chấm dứt sanh tử phiền não, giống gì cũng biết, có lòng đại bi, thương hết chúng sanh, người không còn trầm luân nữa; không biết giáo pháp có phải con đường thoát khổ như kinh nói hay không? Không biết Tăng bảo có phải mấy ông nội tu đúng lời Phật rồi chấm dứt luân hồi hay không?
 - o Không biết có luân hồi, kiếp trước, kiếp sau, có các loại khuấy mây khuấy mặt,
 - o Chuyện nhân quả, báo ứng, thiên đường, địa ngục không biết có hay không?

Nguyên một núi hoang mang này nó đích thị là phiền não. Vị Tu Đà Hườn phải trừ cái nghi này. Là vì sao? Là vì cái nghi này nó làm mình hoang mang trong lý tưởng sống thiện.

Có nghĩa là mình đang sống thiện mà không tin lắm, chùa chắc muốn cúng tiền thì chùa xúi, nào là công đức vô lượng vô lượng tùm lum, đâu thầy ông thầy chùa nào đắc thiền, đắc đạo đâu? Ông nào cũng hờn giận, buồn vui y chang như mình, rồi mấy cha tu cho đã rồi cũng bị ung thư, bị tiểu đường, đau cũng rên,

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

cũng than, cuối cùng chết cũng lạnh ngắt, cũng đem đốt, cũng ra tro; Xả lợi khả nghi lắm, nếu thiêu điện mình điều khiển nhiệt độ được ; và, hóa chất trong thuốc men trị liệu nó có ảnh hưởng đến màu xương, khi mình điều chỉnh nhiệt độ 2000, 3000, 4000 ở mức độ nào đừng cao quá thì giữ được màu trong hóa chất của cái xương mình. Thế là kêu là xả lợi. Người nào biết nhiều cái đó họ cũng nản lắm.

Biết ba mớ, khoa học ba mớ, đạo ba mớ, bèn có lòng nghi hoặc về Phật pháp. Trong khi họ quên một chuyện rất quan trọng: Giáo lý không chịu học, không có nền tảng căn bản, và không chịu thực tập, hành trì lời Phật, thì tôi xin đoán chắc một điều, giáo lý thiếu căn bản + thiếu thực tập đừng hòng hiểu được lời Phật. Tin tôi đi. Giáo pháp của Phật không phải dành cho loại ăn rồi ngồi lý luận suông; Tôi ví dụ nhẹ thôi, không sống chánh niệm đừng hòng hiểu lời Phật; tôi dám bảo đảm. Anh đừng có nói với tôi anh thuộc lòng Tam Tạng. No. Tôi không tin, anh là giáo sư đại học, chuyên khoa Phật học? No. Tôi không tin. Đừng hòng hiểu lời Phật nếu anh không biết giáo lý căn bản và không sống chánh niệm; vì khi anh sống chánh niệm anh sẽ thấy anh chỉ là thiện, ác, buồn, vui. Anh, chỉ là sự lắp ráp; anh, phút trước và phút sau không phải là một nhưng thẳng sau phải chịu trách nhiệm thẳng trước.

Hỏi: Tu mục đích hướng tới cõi A Di Đà có bị dính không?

Nếu mình kết hợp tu tập hệ phái Theravāda, Thiền tông, Tịnh độ, học tập từ những tinh hoa từ các hệ phái có được không?

Đáp:

Có bà đó kể tôi thế này, đi lính trước 75, gia đình của bà có người đi phía miền Bắc, có người đi quốc gia, bà nằm ở nhà bà rầu sợ 2 anh em nó 2 bên gặp nhau nó bắn. Hiểu không? Có hiểu tôi nói gì không ta? Trong dòng họ có người đi tập kết ngoài kia, còn có người làm lính quốc gia trong này, bà má cứ ở nhà cầu nguyện trời ơi câu tụi nó đừng bắn trúng nhau.

Đây cũng vậy.

Cổ kể cổ nói: Su oi, hỏi đó nghe con thấy con sợ lắm, sau này con đi làm dâu con mới biết, làm dâu mà được lòng bà mẹ chồng, mắt lòng em dâu cũng đuối lắm.

Ở đây, chúng ta có vấn đề về Nam và Bắc truyền.

Có chuyện thế này, bây giờ tôi trả lời dung hòa nha, đừng nghĩ tôi sợ mất lòng. No. Tôi đang nói rất là khách quan, trung thực không hề có hòa giải, thỏa hiệp ở đây. Mà nó là sự thật.

Nếu mình hiểu cõi Tây Phương là sự vắng mặt của phiền não, nếu mình hiểu Tịnh độ là sự vắng mặt của phiền não thì mình cầu về Tịnh Độ không thành vấn đề. Có hiểu tôi nói không?

Và thậm chí, nếu hiểu đó là cảnh giới để đi về, thì theo tôi, cũng thành vấn đề, với điều kiện: Ở đó là cảnh giới dành cho người không còn phạm phũ nữa, có điều chưa đạt tới sự chứng ngộ rốt ráo, nhưng không còn là phạm. Chỗ này là chỗ chứa mấy vị đó được gọi là Tịnh Độ, Tịnh Thổ, hay là Tịnh Cư.

Nếu hiểu như vậy thì không thành vấn đề.

Và, tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm với bản dân thiên hạ trên toàn cầu hôm nay. Trên 7 tỷ người. Tôi biết có nhiều người khi nghe lại clip này họ biết tôi là ai, tôi chịu trách nhiệm.

Tức là, nếu hiểu Tịnh Độ bằng 2 định nghĩa tôi vừa nói:

- Tịnh độ là trạng thái thanh tịnh lìa xa phiền não.
- Nghĩa đen, Tịnh độ là không gian sống dành cho những người không còn là phạm nữa, nhưng chưa phải là thánh nhân rốt ráo thì chuyện đó có thật; bên Nam truyền, có nói đến Tịnh độ , mà bên Bắc truyền gọi tiếng Sanskrit là Sukhavati, còn bên Nam truyền gọi Tịnh độ là Suddhavaśa = chỗ ở thanh tịnh. Như vậy, Tịnh Độ, Tịnh Thổ bên Nam truyền có, nhưng dành cho các vị chưa phải La Hán nhưng cũng không còn là phạm, thì các vị đó đi về chỗ đó.

Vấn đề là Nam tông không biết gì về Bắc tông, chổng mông mà chửi; Bắc tông không biết gì về Nam tông chổng mông mà rủa; trong khi hiểu nhau một tí cực kỳ ok; không phải tại anh, không phải tại em mà tại tụi mình ngu dốt nên tụi mình xa nhau.

Chuyện thứ hai, đó là con có thể tu kiểu xà bần hổ lốn được không? Tức là Phật pháp bảy món: xào, lăn, giả cày, rựa mận tất cả các món giáo lý.

Câu này có 2 trường hợp. Nghe cho kỹ câu này nha.

Thôi, tôi nhắc lại. Có người hỏi chứ họ học cùng một lúc hai, ba phía luôn: Tịnh Độ, Mật Tông, Thiền Tông, lung tung tông; rồi họ mới lấy cái hay của mấy cái này về họ tu, được không? Thì ở đây có 2 trường hợp. Nghe cho kỹ nha. Ở đây có ai từng nấu ăn thì hoàn toàn hiểu trăm nói cái gì.

- Pha trộn thông minh, why not? Sao lại không?
- Pha trộn tào lao, why do? Tự nhiên chè đậu xanh bỏ chao vô là không được. Hiểu không?

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Nhưng nấu thông minh thì ok.

Pha trộn thông minh là sao?

- Thuần cổ nhất tâm, một lòng đồng mãnh, không xê dịch trước cám dỗ và thử thách của cuộc đời, thẳng tiến về phía trước, sông cạn đá mòn, tào Khê bất diệt, đó là khía cạnh của Niềm tin của người Tịnh độ; Tên nào mà tu thiền, truyền thống nào không cần biết mà nó có niềm tin là hỗ thêm cánh. Hiểu không? Chỉ có mấy cha Tịnh Độ là có được niềm tin thuần cổ thôi. Còn mấy cha tu mà lý luận tè le tin Phật chập chờn lắm. Vậy là minh chôm của ông Tịnh Độ là niềm tin.
- Minh chôm của ông bên Thiên tông cái gì? Buông bỏ ngăn gợn và dứt khoát; có hiểu không? Cái cha Thiên tông là gọn, không lê thê, bất lập văn tự, kiến tánh thành Phật; chả gọn lắm, chả không thích râu ria; đọc Ngũ lục thì biết; đơn giản lắm. Thậm chí không muốn nói chuyện luôn; một người đang ngâm nhánh cây de ra vực, có kẻ đi ngang hỏi: Ý của tổ sư về tàu làm gì, thì người ấy cũng không nói được; đã nói thiền tông là phải ngâm hòng. Tu theo pháp môn nghề sò ốc hên. Tôi không nói đùa; không nói, nhưng gọn, không lê thê, im = không ồn ào, và buông. Thiền tông chủ trương buông sạch. Từ đó nó mới ra những giai thoại: Đan Hà đốt tượng, Nam tuyền trăm miêu. Biết cái đó không? Biết thì gật. Tại sao có con kỳ nhông vì kiếp trước không biết mà gật, sanh ra làm loài cứ lia lịa.

Cho nên, mỗi truyền thống Lục tông, Mật tông, Chân ngôn tông, Lung tung tông, mỗi truyền thống mình thu về tinh hoa, và trên căn bản, phải có giáo lý nền. Covid còn có bệnh nền nói gì tu hành. Covid nó có bệnh nền mới phát huy tác dụng được, nói gì chuyện tu hành đặc đạo không có kiến thức nền lấy gì tu? Cho nên, covid là một bài học giáo lý cực kỳ sinh động. Covid làm việc phải có bệnh nền, tu hành đặc đạo phải có kiến thức nền chứ.

Giờ cho nó bớt buồn ngủ. Buồn ngủ lắm rồi.

Cho nên, lấy cái hay của các truyền thống về hóa thành một, một cách thông minh thì đó là người đầu bếp số 1, the best chef cook và như vậy thì anh ăn ngon, nấu ngon và cho cả một cái đạo tràng nó ăn ngon. Còn đảng này anh tha tùm lum tà la hét; thí dụ ngày rằm chùa Định Huệ mà anh mua chao về nấu vịt là sai; mua chao về nấu khoai môn thì đúng, chứ không phải mua chao về muốn nấu gì thì nấu.

Ok. Đó là câu trả lời.

Hỏi : *Sư từng giảng mỗi người có Nghiệp như núi Tu di, nghiệp đó được tích trữ ở đâu?*

Đáp:

Nói cha như vậy đi còn nghiệp thân, nghiệp khẩu chỉ cho nó dài, mệt quá đi.

Tôi nhìn ông tôi nhớ có ông đó ổng đi bác sĩ, ổng thấy cô y tá đẹp quá đi, cô y tá hỏi anh mấy tuổi? ảnh nói, 30 ngoài; nhỏ nó tức, nói: Mấy là nói mấy, 31 hay 39? Ảnh nói, 39. Nó nói, 39 nói cha 40 còn bày đặt rằm ba mươi nữa.

Nói vắn tắt là mỗi người có núi nghiệp, giấu ở đâu đúng không?

Nó như thế này.

Khi nó chưa tới lúc nó ra trái thì mấy trái xoài nó nằm đâu trong thân cây? Có hiểu tôi nói không? Người hút thuốc để hộp quẹt trong túi có sợ bị cháy quần không? Tại sao vậy? Vì các duyên nó chưa có gặp nhau. Khi duyên nó chưa gặp nhau thì yên tâm không cháy quần; tôi không có nói đùa.

Còn nữa, Tô Đông Pha có một bài thơ mà tôi muốn thuê người xăm vô lưng tôi mà tôi thấy kỳ tôi không xăm, bỏ ý rồi:

Nếu tiếng đàn nằm trên ngón tay thì tại sao nâng ngón tay nhạc sĩ lên không nghe gì hết; nếu tiếng đàn nằm trên dây đàn, áp ngón tay vào dây đàn, không nghe gì hết; nếu tiếng đàn nằm trên thùng đàn, thì áp ngón tay vào thùng đàn không nghe gì hết. Như vậy, tiếng đàn không có trên ngón tay, không có trên dây đàn, phím đàn, trục đàn, thùng đàn, đúng không? Vậy tiếng đàn nằm ở đâu mà cứ buồn buồn “tùng tung tưng tưng, tình như củ khoai tình bẻ làm hai ai ngờ khoai sùng” thì xin hỏi cái đó ở đâu nó ra?

Duyên nó đủ nó bèn ra. Thì mình có thói quen hề cái gì nó có phải có chỗ chứa. Cái suy nghĩ đó rất là nguy hiểm. Bởi vì mình quen sông, bằng nhận thức của chim lồng cá chậu từ vô lượng kiếp, rồi nếp nghĩ đó, kiểu nghĩ đó lâu ngày nó hình thành nên tư duy quan, quan điểm tư duy của chúng ta, cách thức tư duy của chúng ta.

Thí dụ, chúng ta biết rất rõ, nếu muốn, chúng ta có ngay một con số về khoảng cách từ mặt đất đến mặt trời, được không? Rồi chúng ta có ngay con số về diện tích, chu vi của mặt trăng, có không? Trái đất, thậm chí có người khuyên, muốn vào Mỹ không có visa cứ vào Sài Gòn khoét một lỗ sâu 15.000km, rớt ngay chóc New York; trong toán học đường thẳng là đường ngắn nhất đúng không? Chúng ta có tất cả

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

những con số đó, và từ đó, từ chỗ mà cái gì cũng có đầu có đuôi, cái gì cũng có thể tính bằng những con số thế là nó hình thành một ý niệm là dòng luân hồi của mình thế nào cũng có điểm bắt đầu.

Có hiểu tôi nói không? Chúng ta không biết bắt đầu dòng luân hồi này từ hồi nào.

Tôi hé ra cho hiểu mà ai ngờ nó nhìn tôi đơ quá, không hiểu. Thôi, thôi.

Cho nên, ở đây, thói quen mình nghĩ cái gì có phải có chỗ chứa. Thí dụ, tiền của tui, tui có tiền thì nằm trong nhà băng, nằm trong bất động sản, nằm trong số nợ của người này người kia, như vậy nếu tui có núi nghiệp thiện nghiệp ác phải có chỗ chứa. Theo trong Duy thức thì người ta gọi đó là tàng thức, A Lại Da Thức, nhưng bên Phật giáo Nguyên thủy, Nam truyền thì không.

Tôi nhắc lại lần nữa.

Vấn đề là sự lựa chọn. Đời sống là sự lựa chọn, các vị theo Duy thức thì ok. Các vị theo Nam truyền thì bên Nam truyền nói rằng, không phải cái gì cũng có thể hiểu theo một cách. Trong A Tỳ Đàm mới ví dụ, giống như muốn tạo ra lửa thì chúng ta cần đến các phương tiện tạo lửa, nhưng khi những phương tiện ấy chưa được kết hợp, tương tác hợp lý thì lửa không ra. Khi một cây chừa đến lúc ra trái thì đừng hòng moi ra cái trái nằm ở đâu.

Thì ở đây nghiệp ác nghiệp thiện chúng sinh cũng vậy.

Mình chỉ hiểu theo lời Phật là mỗi người có vô số tiền nghiệp thiện ác, và chuyện chúng ta tu học thực ra là một chuyện trốn nợ, bởi vì sao? Vì nợ xấu của mình luôn nhiều hơn tiền chúng ta có trong nhà băng. Vì sao? Vì trong vô số kiếp luân hồi mình làm ác nhiều hơn làm thiện. Chứng minh? Mình đã là Phật tử biết đạo vậy chứ trong một ngày mình sống bằng bất thiện nhiều hơn thiện, có đúng không?

May là biết đạo, may là đi chùa đó. May đó; còn nếu không có biết Phật pháp thì phần trăm thời gian sống gian ác nó nhiều hơn. Gian ác nhiều hơn giác an. Thời gian gian ác nhiều hơn thời gian giác an. Thời gian ông sư ngồi thiền ít hơn là ông siêng ngồi thờ.

Cho nên, tu là trốn nợ.

Có nhiều khi tôi bị bệnh, tôi nhớ một vị thánh thời đức Phật được xem là vô địch, số 1 về sức khỏe, cả đời không biết bệnh. Mỗi vị Phật đều có một vị đệ tử đệ nhất vô bệnh. Tôi nhớ, tôi nói, trời ơi người như vậy mà Niết Bàn ổng quá, ngài mà luân hồi ngài đâu bị bệnh. Hoặc là có vị thánh đệ nhất tài lộc, trời ơi phước nhiều vậy mà Niết Bàn. Nếu ngài tiếp tục luân hồi ngài giàu biết bao nhiêu. Bill Gates, Warren Buffet nghĩa lý gì.

Nhưng mà không, đâu có dễ ăn vậy. Thử tiếp tục luân hồi coi, nội mà trả ba cái nghiệp xấu đó không là te tua. Hiểu không? Có biết nợ xấu không? Nhiều lắm. Nhiều.

Trong kinh nói đức Phật Thích Ca Mâu Ni có mấy tiếng đồng hồ nữa Niết Bàn cũng phải ráng trả cho bằng hết nghiệp cũ, bất thiện. Mà không phải trả hết, trả những cái nghiệp mà nó nhằm ngay lúc nó trở đó, chứ nếu Ngài sống thêm 5000 đại kiếp vẫn có nghiệp xấu cho Ngài trả đều đều nhưng mà riêng trong thân cuối cùng của Ngài, trước khi Ngài Niết Bàn cũng phải trả thêm mớ rồi mới đi. Ở trong kinh ghi rất rõ. Bắc truyền gọi đó là “thị hiện” nhưng Nam truyền nó đó là trả nghiệp.

Thí dụ trước khi Niết Bàn Ngài bị khát nước kinh khủng mà tìm không ra nước, phải chịu khát trong mấy giờ đồng hồ. Rồi sao nữa? Ngài không phải tịch do bệnh như nhiều người hiểu lầm mà phải nói là Ngài tịch khi Ngài đang bị bệnh. Có hiểu được hai cái này không? Tịch trong lúc đang bị bệnh khác tịch do bệnh.

Ngài bệnh chứng kiệt lực nặng. Bởi vì sao? Vì kiếp xưa, Ngài từng làm thầy thuốc, chữa cho bà kia, Ngài nói khi nào hết bệnh mới lấy tiền thuốc, bà sợ Ngài lấy tiền bà nói uống hoài nó cứ ra re re, chuyển từ kiệt qua tiêu chảy, thầy cho thuốc từ tiêu chảy qua kiệt. Ngài biết bà nói dốt, Ngài nói: Thôi, tôi đưa bà cái này nó yên. Bà uống vô bà đi luôn. Chết thẳng ruột.

Gian quá sống ổng, chật đất.

Rồi chuyện Ngài bị khát nước là tại sao? Là bởi vì tiền kiếp Ngài từng là đứa bé chăn bò. Bữa Ngài thấy nó vục cái mõm trong vũng nước đục, Ngài có ý tốt kéo nó qua vũng nước trong gần đó cho nó uống, lúc Ngài có cái ý cho nó uống nước trong là thiện chí. Nhưng lúc nó đang uống ngon Ngài kéo thì trong A Tỳ Đàm nói khoảnh khắc hơi máu lạnh. Các vị tưởng tượng đi, các vị đang ăn cơm nguội mà tui giựt, tui kêu để ra ngoài đi ăn phở. Đang ngon mà, cơm nguội ăn với cháo cũng được lắm, có tí dưa leo. Nghĩ sao, giựt cái, miếng ngon trên miệng hận lắm.

Kiếp chót, khi Ngài nói ngài Anan, Anan ơi ta đang khát nước, Ngài muốn ngài Anan cầm bình bát ra cái suối múc, suối gần đó. Nhưng mà ngài Anan nói: Bạch Thế Tôn, có nguyên đoàn xe bò mới đi ngang đục ngầu, giờ mình đi lên chút xíu phía trên có chỗ nước sạch mình uống. Đức Phật nói lần nữa, Anan à ta đang khát nước. Ngài biết, chỉ cần ngài Anan đến chỗ con suối đục, thọc cái bát xuống là nước sẽ trong

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

ngay nhưng nó mắc cái gì, mọi khi ngài Anan tin Phật lắm, Phật không bao giờ kêu 3 lần. Bữa đó tự nhiên ngài Anan bị đơ, nó lạ mới ghê chứ, lúc đó ngài coi đức Phật giống như người bình thường, ngài nói : Thôi, nước đục con không có mức đâu. Đã không. Tới lần thứ tư, ngài mới chực nhớ lại. Sếp mà. Số 1 vũ trụ sao có chuyện kêu 3 lần. Ngài cầm bình bát ngài đi, ngài thọc bình bát cái là chỗ đó nước nó trong. Đức Phật phải chịu đựng con khát cũng hơi bị lâu.

Do kiếp xưa Ngài có ý tốt muốn cho con bò uống nước trong, đúng, nhưng có cái vụ ngâm ngâm kéo rề cái dây dài. Hoặc là trong suốt cuộc đời hoàng pháp Ngài bị vu oan giá họa là vì ngày xưa ngài xưa Ngài cũng từng làm chuyện đó với bậc tu hành chân chánh. Nhớ nha.

Mình thấy đức Phật Ngài ra đi khi mà Ngài hưởng chưa hết cái gọi là phước lành của Ngài, đúng; nhưng mà, Ngài cũng bỏ lại 1 tỷ nghiệp bất thiện. Mình cũng thấy thôi đi cũng được.

Có hồi còn trẻ tôi sung lắm, tôi cũng muốn nguyện thành Phật. Tới hồi tôi bị đau, bị bệnh, bị thận, bị bao tử, bệnh không ai nấu cháo, làm gì có Thị Nở đâu nó sẵn đâu nó nấu cháo hành, tự nhiên cũng ngán, thôi bây giờ đi cái gì tắt tắt, quẹo đi luôn, kệ nó transit ở cõi nào cũng được, không cần direct flight, chứ còn thấy ghê. Bị bệnh rồi thôi. Tu Đà Hườn được rồi. Chứ còn chúng sanh nó khổ kệ cha nó chứ giờ độ sao cho hết.

Trong kinh nói một vị Phật ra đời số lượng chúng sanh Ngài độ nó chẳng nghĩa lý gì hết, chúng sanh nó đông như quân Nguyên. Một vị Phật ra đời độ nhiều lắm chỉ là một nắm cát trong sa mạc thôi. Thì tất cả chúng ta cũng là mớ trong cái nắm đó đó. Mình là cũng cát mà mình là cát xây dựng, không phải là cát vàng, sa khoáng; mấy vị thánh là cát mà cát vàng, còn mình là cát cả chớn, cát xây dựng.

Một vị Phật ra đời độ được khoảng nắm vậy thôi. Nhiều khi thấy thương chúng sanh, mình nghĩ trời ơi không có Phật chắc bây giờ tôi bị điên rồi, nhưng mà chực nhớ, giờ mình đi quãng đường dài thông cũng ngán quá, thử thách trùng trùng. Biết Phật pháp mình còn gồng, thử không biết Phật pháp khổ ghê lắm.

Ok. Ông nghe hiểu không? Nãy ông nói ông hiểu tôi ngưng, khỏe biết bao nhiêu. Giờ mới chịu nói

Hỏi : một người làm nghề nuôi vật sống mà không giết có phải chánh mạng không, có phạm giới sát sanh không? Nên làm gì khi chưa bỏ được nghề?

Đáp:

Theo kinh Phật thì khi mình nuôi mình tự hỏi mình mình nuôi để làm gì.

Tôi kể các vị nghe các vị hiểu.

Ông đó có đứa con gái tên Lan, có đứa con trai tên thằng Tèo. Ông thấy con Lan cứ chơi với thằng Tuấn trong xóm mà thằng Tuấn nó cứ đá gà mà nó nhậu nhẹt, ông mới la hoài, thằng Tèo nó không có hiểu, nó nói, Ba, sao mà anh Tuấn với chị Lan thương nhau thiệt lòng mà ba không có cho. Hỏi, sao mà biết thiệt lòng? Trời ơi iPhone 15 pro ảnh còn mua cho chỉ, chở chỉ đi ăn chè, ăn cháo, thương, chăm sóc chỉ; - Không, mà biết người ta nuôi heo cho mập để làm gì không? Làm thịt nó đó.

Có hiểu không? Theo quý vị thằng Tuấn nó đang cưng chiều con Lan có phải nó đang nuôi heo không? Nếu con Lan là con các vị các vị, các vị có run không? Tui ông sư tui còn run.

Hiểu chưa?

Thì nếu mình hiểu thì mình thấy chuyện nuôi thú lấy thịt mình không giết nhưng mà..

Rồi câu thứ hai, vậy con phải làm gì? Có kiến thức chuyên môn hay không? Có quan hệ quen biết với ai hay không? Nhà đang ở đâu? Vốn liếng có thể huy động tới mức nào? Mấy câu này các vị phải tự trả lời chứ sao tôi biết. Có hiểu tôi nói không?

Trình độ chuyên môn, khả năng huy động vốn, quan hệ xã hội, đang sống ở đâu, mìn dựa vào bốn cái này mình mới trả lời là con phải làm gì. Còn đàng này bả giấu biệt bả không cho biết, hỏi con làm gì? Đi chết đi.

Hỏi:

- Trước đây đức Phật thuyết pháp bằng ngôn ngữ gì, kinh điển Pali có phải là kinh điển gốc không?

- Vi Diệu Pháp là đức Phật dạy cho chư thiên, ngày nay đức Phật đã Niết Bàn, con người căn cơ kém hơn trước sao học được Vi Diệu Pháp?

Đáp:

Chuyện này hơi bị dài đó, mà có tới 1 tỷ người đang nghe cho nên tôi phải trả lời một cách đầy trách nhiệm. Trong quan điểm nội bộ (người phe ta, trong nhà của mình, tụi mình với nhau), trong kinh điển Pali nói rõ luôn, đức Phật sử dụng tiếng Pali. Các vị hỏi kinh nào, tôi nói đó là bộ **Samantasāpādikā** –

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Chú giải Luật tạng. Tức là Tam Tạng có 3 là : Kinh, Luật, A Tỳ Đàm. Mỗi tạng như vậy nó có những bộ chú giải / commentary.

Sẵn ở đây tôi nói luôn, kinh điển Pali có nhiều đời:

- Đời 1: Lời Phật, Tipitaka.
- Đời 2: Chú thích những điểm khó, góc tối trong lời Phật, gọi là Aṭṭhakathā.
- Đời 3: Tika, có nghĩa là giải thích điểm mà đời 2 nói chưa có hết.
- Cứ như vậy đến đời thứ 5 là *Atthayojjana*, không còn nói về vấn đề giáo lý mà lúc đó chỉ nói về ngôn ngữ học thôi linguistic.

Theo trong bộ *Samantasāpādikā* là kinh điển đời 2 nói rất rõ, Thế Tôn thuyết pháp bằng tiếng Pali trong đó gọi là Magadhasaya – tiếng Ma Kiệt Đà, tiếng Pali. Mà tiếng Pali buổi đầu nó giống y chang tiếng Việt cổ của mình, là sao ta? Có tiếng nói mà không có chữ viết. Hiểu không? Phải thế kỷ thứ 10 Hàn Thuyên mới có chữ Nôm, ký âm, chứ trước đây tiếng Việt của mình chỉ có nói thôi chứ không có chữ viết.

Và đây cũng là trường hợp chung của rất nhiều ngôn ngữ xưa. Nhưng có một điều, cái này nó hơi có chút tâm linh chút.

Trong kinh nói rằng, ngôn ngữ Pali có một cấu tạo rất là đặc biệt, và ai ở đây học Pali, Sanskrit, Prakrit hoặc là hybrid – mix giữa Pali và Sanskrit thấy ra điểm này. Tiếng Pali độc đáo điểm này nè.

Người học tiếng Sanskrit thì tự cho tiếng Sanskrit là tiếng hoàn hảo, đây là lý do vì sao tiếng Phạn là sanskrit = perfect one, perfect language. Nhưng mà thật ra, những người học Sanskrit họ nói như vậy nhưng mà tiếng Sanskrit chặt chẽ văn phạm nhưng cấu tạo ngữ âm nó rất là rối, theo tôi nó không có sang, không có sạch như tiếng Pali. Đó là cảm nhận chủ quan của tôi.

Tiếng Pali có cấu tạo đặc biệt. Nó là ngôn ngữ xưa tuy lúc đó nó chưa có chữ viết nhưng nó sang ở chỗ là nó có ngữ căn, động từ, danh từ có chia, tính từ đi với danh từ nào bèn được chia như danh từ mà nó đi kèm.

Thí dụ, cái áo màu xanh, thì cái áo đó nó chia, mà màu xanh cũng được chia luôn.

Hãy đưa cho tôi cái ly bị mẻ, thì mẻ đó nó cũng được chia như là cái ly. Nó chặt chẽ lắm. Và, thì /tense trong tiếng Pali rất chặt, quá khứ, hiện tại, vị lai, quá khứ gần, quá khứ xa, quá khứ xác định và quá khứ bất định, vị lai xác định và vị lai bất định. Sang lắm.

Chưa hết còn nữa. Tiếng Pali và tiếng Sanskrit, những điểm của Pali Sanskrit có hết, mà nó còn nữa, đó là nó có ngữ căn. Ngôn ngữ nào phải văn minh dữ dằn mới có ngữ căn. Thí dụ, tiếng Đức, tiếng Anh nó có gốc thí dụ nó có từ gốc từ Anglo Saxon, tiếng Anh thời Trung cổ, hoặc là gốc latin, hoặc gốc Hy Lạp. Tiếng Pháp, tiếng Tây Ban Nha, tiếng Ý nó cũng có ngữ căn. Mấy tiếng mới mình không nói.

Và đặc biệt, tiếng Pali đời xưa mà đã có ngữ căn mới ghê chứ. Ví dụ, chữ Dhamma = Pháp, có ngữ căn là Dhar = hold, keep = giữ, nắm lấy; Pháp là gì? Ủy sanh sanh tự tánh = Pháp là cái tự nó có bản chất riêng. Thí dụ, nước, đất, lửa, gió tự nó có bản chất riêng gọi là Pháp. *Attano lakkhanam thāretīti dhammo* Có nghĩa là tự nó có bản chất

Thì chữ Dhamma nó là một hình thức gerund – một hình thức past participle của động từ dhareti;

Buddha là Phật, nó là gerund, past participle của động từ Bujjheti từ động từ căn Budh có nghĩa là wake up, thức giấc, mà nó cũng có nghĩa là to know, to understand, comprehend – hiểu biết; Chữ Budh có nhiều nghĩa: Thức giấc, hiểu biết.

Ghê vậy đó.

Cho nên, nó sâu như vậy. Và, tiếng Pali trước khi Phật ra đời nó chưa kịp bị sử dụng để chuyên chở, chuyển tải một nền văn hóa, văn minh nào hết. Nó là một cô gái tân, là xử nữ, là tiểu long nữ, nó còn giữ được thủ cung sa.

Tại sao cái gì trăm cũng biết mà các khanh không biết?

Có nghĩa đó là một ngôn ngữ tinh tuyền, tinh khôi, chưa kịp bị sử dụng để chuyển tải các kiến thức, các nền văn hóa văn minh. Thế là đức Thế Tôn ra đời Ngài có ngay một món đồ sạch sẽ Ngài đem ra Ngài xài. Hiểu không?

Trong khi đó tiếng Sanskrit nó sang thiệt nhưng nó đã bị Bà La Môn giáo sử dụng tan nát. Nó là một người con gái đã ghé 12 bến nước, thôi rồi Lượm ơ.

Có hiểu không? Hiểu thì cười. Hay nhìn mặt tôi mắc cười?

Nãy giờ tôi chỉ nói theo trong tiếng Phạn. Uổng quá, bữa nào có dịp tôi nói về tiếng Pali các vị nghe mê lắm.

Thí dụ chữ atta trong tiếng Pali chỉ đơn giản có nghĩa là từ tổ self trong myself, themselves, ourselves. Nhưng từ Attaman trong sanskrit lại có nghĩa là the self, the soul, là cái tôi là ego, là linh hồn, vì mấy cha

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Bà La Môn giáo dùng nó để ám chỉ cái đó. Trong khi bên tiếng Pali, atta chỉ có nghĩa là chính mình, tự mình; hết.

Bên kia nó được vận dụng để chuyển tải những ý niệm triết học và đạo học, nó không còn tinh tuyền, không còn là xử nữ, không còn là trinh nữ nữa.

Thế là đó là lý do vì đâu Thế Tôn đã dùng tiếng Pali để dạy đạo. Chưa hết. Vì nó là một ngôn ngữ không có chữ viết, mà nó lại là ngôn ngữ bình dân cho nên giới trí thức, bác học nó chê, nó không có dụng, mà đã không có chữ viết thế là khi các vị thánh A La Hán sử dụng ngôn ngữ đó các vị có mặc định với nhau: chữ này phải được hiểu là nó không được hiểu là nó không giống chữ đồng âm kia. Có hiểu không ta?

Thí dụ chữ pāna – có 2 nghĩa: Nước uống – Pāna; **pāna** – hơi thở ; pāna cũng có nghĩa là chúng sanh. Các ngài mới mặc định với nhau thế này. Chữ **Pāna** - chúng sanh viết khác. Chữ “n” khi mình đọc cái lưỡi nó gõ lên nóc họng; còn hơi thở/ nước uống thì “n” nằm giữa 2 cái răng. Các ngài mặc định với nhau như vậy.

Sau này, khi Phật được truyền qua các xứ ngoài như là Miến Điện, Thái Lan, Tích Lan thì họ mới theo luật đó họ viết chữ “pāna” trong hơi thở viết khác, chữ “pāna – chúng sanh” viết khác. Tới thế kỷ thứ 19, người Tây phương gồm có: Đức, Đan Mạch, Anh, Hungary họ mới bèn căn cứ bản Pali Tích Lan họ tạo ra bản Pali Alphabet bằng chữ Latinh. Thí dụ họ cũng theo mặc định đó, chữ “n” trong trường hợp “nước uống”(n) và “chúng sanh” (n) thế là hôm nay chúng ta bèn có một bộ Tam Tạng bằng tiếng Pali La tinh.

Nó đánh một vòng dài như vậy đó.

Để tôi cũng khách quan thôi. Kinh thì nói như vậy. Có thể xin sám hối các tổ maybe đó là tinh thần tự tôn của hệ phái, mặc cảm dân tộc thì các tổ nói như vậy nhưng nếu các vị hỏi tôi thì tôi cũng xin thấp hương sám hối các tổ tôi nói, với trí tuệ vô lượng của Phật đại bi vô lượng của Phật thì Ngài nói tiếng nào cũng vậy thôi, chứ không có chết trong một ngôn ngữ.

Hiểu tôi nói không?

Thí dụ, Ngài gặp người Quảng Nam, Ngài vẫn nói Quảng Nôm; Mà Ngài gặp dân Huệ thì Ngài vẫn nói dân Huệ; con gà còn nói 2 giọng, con gà Quảng Trị nó kêu chip chip chứ không kêu chiêm chiêm như trong Nam.

Mình nghĩ đó là sự linh động trong hoàng pháp. Đó là tiếng Pali.

- Câu thứ hai. Câu này nó hơi bệnh.

Bởi vì họ không có hiểu A Tỳ Đàm nó nói cái giống dãi gì, nghe hiểu không? Họ không hề hiểu nó nói cái gì. Giờ tôi nói các vị nghe nè.

Nền kiến thức toán học trong các trường lớp Việt Nam nó bắt đầu từ mấy cụ đồ hay từ các xứ Tây phương? Có nghĩa là mấy ông Tàu không dạy mình, mình học từ Pháp đúng không? Rồi.

Như vậy, nếu nói vậy thì cái đó nó dành cho mấy thằng da trắng chứ da vàng học không hiểu đúng không?

Tại sao tôi cũng biết mà tại sao cái gì các vị cũng không biết, là sao?

Giờ hiểu chưa?

Một người họ hiểu toán là gì thì họ không có nói ngu như vậy. Họ không có nói cái này của mấy thằng Tây, mà người Việt Nam mình có học Toán được không? Việt Nam mình có Ngô Bảo Châu không? Sai. Ngô Bảo Châu là người Do Thái; đúng không? Không phải Do Thái hả? Vậy ít nhất bỏ chữ “do” chắc là người Thái. Hay là người Việt Nam. Đó. Trong khi mình nói với nhau là Toán học là do mấy thằng mắt xanh mũi lõ, da trắng; tại sao mấy thằng da vàng nó học được mà chẳng những nó học được mà nó giỏi cực kỳ.

Các vị biết nhà thơ “áo nàng vàng anh về yêu hoa cúc, áo nàng xanh anh mền lá sân trường” là ai không? Tương truyền nhưng mà trên cả mức tương truyền đó là những người bạn thân của Nguyên Sa đều nhìn nhận rằng ông nội này là nhà thơ cũng là nhà nghệ sĩ duy nhất của Việt Nam, làm thơ rất hay, dạy triết rất hay, làm kinh tế rất giỏi, và trên hết ông tính rợ/ tính nhảm vô địch. Nhà thơ Nguyên Sa.

Cho nên khi mình biết Toán là gì thì mình không nói tầm bậy, mình không có nói Toán là của mấy thằng Tây mấy thằng da vàng đừng có học. Hiểu không?

A Tỳ Đàm cũng vậy. Khi các vị biết A Tỳ Đàm dạy cái gì thì các vị sẽ không nói tầm bậy là cái này dạy cho chư Thiên. Có một điều là vì lần đầu tiên Phật dạy cái này ở chỗ đó thì mình hiểu lầm là cái đó dạy cho chư Thiên chứ mở trong A Tỳ Đàm coi trong đó dạy cái gì, không chịu mở, Toán không học, Sin, cos, phương trình không chịu học, tối ngày cứ “đồ nho Việt Nam không biết Toán phương trình, Toán phương trình, Toán đại số, Toán hình học là do mấy cha Tây đem vào, do đó dân ta đừng hòng học nổi” .

Hiểu không.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Hỏi:

- Ngày Tết gia đình đốt giấy tiền đồ dùng cho ông bà cha mẹ mất từ lâu, có nhận được không? Nhận có xài được không?
- Người chết rồi nhập vào người nào đó nói chuyện dặn dò con cháu, có đúng hay không? Người ấy về cõi khác chưa?

Đáp:

Câu một, đốt giấy vàng bạc người thân có nhận được không?

Tôi kể câu chuyện lạc đề trước đi.

Các vị tin là đạn nó nổ đây sức đẩy của nó làm chết người bên cạnh, có không? Nó nổ bên tui, chết cha này. Có không? Rồi, cái đó đâu có ghê. Xe đụng Việt Nam mà chết bên Mỹ các vị có tin không? Đừng có giỡn, có. Là bởi vì thằng bên Mỹ đang lái xe nghe tin thằng bạn nó bị chết, mà thằng bạn nó mượn nó 100.000\$ không có giấy. Bạn thân, không có giấy nợ; nó đang lái xe nghe thằng thiếu nợ bị đụng xe chết bên đây, nó lên máu nó đi luôn. Có hiểu không? Có nghĩa là đụng xe bên Việt Nam mà chết bên Mỹ.

Hoặc là có một mục sư, con cháu của gia đình kia nói thừa mục sư, ba con tim yếu lắm, trước khi ba vào viện, ba có mua vé số, tưởng ba mua chơi, ai ngờ ba trúng; tui con phân vân không biết có nên nói cho ba biết hay không, ba biết ba mừng quá ba bị mệt, giấu ba biết đâu nói cho ba vui ba mau bình phục, lỡ ông vui quá tới phiên mình buồn cũng mệt. Ông mục sư suy nghĩ hỏi ông nói, nhờ ơn Chúa, đã nghĩ ra cách; ông vô ông thăm bệnh ông đó ông cầm tay, ân cần ghê lắm, ông hỏi:

- Bác có tin mọi thứ trong đời sống là Chúa cho không? – Tin.
- Bác có tin Chúa cho được Chúa lấy lại được? – Tin.
- Bác có tin vào ngày phán xét không? – Tin.
- Bác có tin vào tội tổ tông không? – Tin

Có điều không tin vào đức mẹ đồng trinh thôi chứ cái giống dãi gì cũng tin. Ông nói cho đã rồi

- Thí dụ bây giờ bác trúng số bác có mừng không? Thì ông kia ngáp, ngáp cũng mừng nhưng tuổi này đâu có xài cái gì, thì cũng trúng cho người ta, cho con cháu, từ thiện, nhà thờ vậy đó. Thí dụ tôi mà tôi trúng thì tôi trùng tu nhà thờ của mục sư.

Cái mục sư ông lăn ra ông chết.

Có hiểu không?

Thằng nằm nó không chết, nó trúng số nó không chết mà thằng nghe hứa nó chết. Từ ngày tôi làm Kālāma tới bây giờ tôi dặn, nhớ: ai cúng dường lớn, giầu; tim yếu.

Giờ quay lại câu của thầy. Tôi giỡn cho họ tỉnh.

Đốt giấy vàng bạc, cha mẹ có nhận được không? Có 2 trường hợp được và không được. Cả thế giới 7 tỷ người đang lắng nghe.

- Thế nào là được? Có bà má, dưới quê lên xin tiền con, con nó làm nghề bán hàng mã nó nói chỉ cần qua tết con bán hết đồng này là má có tiền. Có hiểu không? Bà má dưới quê lên xin tiền con, mà con nó làm nghề bán giấy vàng bạc, nó nói má thấy không? Hàng ứ, giờ con bán hết hết đồng này là sau Tết má lên là khỏe. Như vậy thì người ta đốt càng nhiều bà má càng? Tại sao vậy? Thằng con ở đâu nó có tiền? – Như vậy thì khi bà con đốt giấy vàng bạc bà con chỉ ta đang ủng hộ tài chánh cho ai đó, công đức vô lượng. Và theo từ luật pháp gọi đó là tiền ngu từ thiện. Như vậy, theo kinh Phật như vậy là chỉ giúp được người ta trong 2 trường hợp tôi vừa nói thôi: Hỗ trợ tài chánh cho ai đó, đặc biệt là thằng bán và thằng in.

Nhưng mà nếu hiểu theo nghĩa là đốt có cõi nào đó chuyển vô tài khoản ở dưới là không được. Thí dụ như vào mùa Vu Lan có cô đó trong Chợ Lớn, tối dắt chó đi dạo, cô thấy có cô đó cũng ghé vô mua tiệm tạp hóa, đang mua thì cô mới thấy mình dắt chó đi, bà kia mua tiệm tạp hóa có gì đâu, thiếu tiền; bà đang dắt con chó thấy bà kia nói, bà mua mặc đồ trắng, tóc bả dài, bà nói: Chị ơi, em hồng đủ tiền, lát má em xuống trả được không?

Bà này không sợ, thì chung cư, tôi mua, nãy đem 7000, giờ món đó 10.000 thì thôi, em không đủ tiền lát má em xuống trả được không? Vừa lúc đó, cô liếc thấy có bà kia đang đốt giấy vàng bạc, ngay lúc thấy bà kia đốt giấy vàng bạc thì cô này mò tay vào túi moi ra được 3000 nữa, cô nói, chị ơi có tiền rồi.

Hiểu không? Cô dzục con chó cô dzọt luôn.

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Là sao vậy? Là một sự trùng hợp. Tức là, bà tưởng bà có 7000, ngay lúc đó, bà kia lạ hoặc lên lầu xuống đốt vàng bạc, ngay lúc bà đốt vàng bạc, thì bà này moi được 3000 nữa, ngay lúc bên kia lửa cháy thì bên đây bà này nói chị ơi có rồi. Bà này tưởng từ chỗ đồng đó chuyển khoản qua bên đây. Nếu đốt giấy vàng bạc theo kiểu chuyển khoản như vậy thì theo kinh Phật là không. Vì sao? Mỗi loài, mỗi chủng loại, mỗi cảnh giới nó có loại thực phẩm riêng; thực phẩm đó phải là công đức, chứ không thể nào là một thứ khói sương mơ hồ, vô lý như vậy.

Trong kinh nói, chỉ có một trường hợp duy nhất, và duy nhất thôi, nó có một loại nga quý, tuy nói là nga quý nhưng nó có thể ăn đồ cứng. Mà tại sao nó ăn được. Nếu đọc kỹ trong kinh nói, nga quý có nhiều loại; nga quý do kiếp trước bunn xin, keo kiệt, chết rồi chỉ ăn được đồ dơ, còn không nó gặp cái gì ngon đựng vô thành lửa, thành máu mủ, chỉ trừ một trường hợp duy nhất, nga quý đói.

Chữ “nga” trong tiếng Hán là từ chữ ngã, thì nga là đói nhưng lấy chữ nga mà dịch chữ peta là không chính xác. Bởi vì tôi dịch là Khổ quý. Có nghĩa là chủng loại đó gồm có những con nó khổ là bởi vì đói, do kiếp trước bunn xin; còn có những con nó khổ là vì nó bị lửa cháy, bị côn trùng chích đốt, tấn công; nó có nhiều nghiệp lắm, thí dụ trong kinh nói là tà dâm – không đủ nặng để xuống địa ngục bèn làm nga quý; rồi gì nữa? Giết người, tham nhũng, hối lộ, trường hợp nghiệp nặng thì xuống dưới kia, còn không đủ nặng thì làm nga quý.

Bên thánh kinh có kể câu chuyện. Anh đó chết lên thiên đường, ảnh thấy ai cũng chạy Roll Royce, Lamborghini hết. Ảnh nói sao dân trên đây cũng xài cái này. Thánh Peter nói cái đó phần thưởng thôi, đũa nào không ngoại tình thì được đi xe hiệu, đũa nào lẳng nhăng thì tôi đa Corolla, maxima vậy thôi. ổng đang nói vậy ổng này thấy vợ ổng đi ngang chạy xe đạp, xiu; Thánh Peter nói: Không. Thế thao, thế thao.

Cho nên, chỉ trừ nga quý do nghiệp bunn xenn thì nó mới không đựng ba đồ cứng được, còn nếu nó làm nga quý do mấy nghiệp ác đá gà, tham nhũng, hối lộ, hại người, hồi này tôi nói nặng là đi xuống dưới kia, còn thứ chưa đủ nặng để nó đi sâu đi xa, mới vùng ven đô nó bèn vô loài nga quý. Loài này nếu lúc làm người cũng có lòng hào sảng phải có cái đó nha, nó gian ác nhưng thỉnh thoảng nó mời bạn nhậu đằng hoàng, lúc trả tiền nó không giả bộ đi toa-let, thí dụ vậy; thì loại này nó ăn được. Hiểu không? Chỉ một loại duy nhất này. Loại này tiếng Pali gọi là **paradattūpajīvī upajīvī = sinh mạng, para = người khác, dattu = ban cho. Paradattūbhajīvī** – sống bằng thứ người khác hiến tặng, gồm có hồi hương, cúng thực phẩm. Có điều vậy, nó không ăn như mình là ăn miếng nào mất miếng đó, nó chỉ ăn cái mùi, hoặc là nó chỉ vọc. Cho nên có trường hợp mình cúng trái cây lên là trái táo hư đúng nửa trái; hoặc nấu com dọn lên là thui hoặc có những nhà nấu com phải ăn cho bằng hết, còn dư một chén là thiu là thiu một chén. Nó lạ như vậy. Là do mấy ôn thầy của tui. Là mấy ảnh cứ vọc.

Cho nên, mỗi loài nga quý nó có cách trả nghiệp riêng, không biết các vị có biết chuyện đó không? Có những chỗ ăn phải ăn cho hết chứ để dư là nó lấy nó ăn tay nó dơ.

Tôi có biết một chuyện, ngày xưa có một vị sư Nam tông, có lần đó sư đi khát thực phố Sài Gòn, trong Chợ Lớn, sư đang đi tự nhiên sư khụng người sư thấy cảnh rất là kỳ. Có bà bán cháo đang đi trên đường đi ngang chỗ dưới là đường trên là lộ có mấy ống cống, chỗ thoát nước, ông sư đó bây giờ đang ở bên Hòa Hưng, hoàn tục rồi. Ông thấy bà bán cháo đi ngang chỗ ống cống, nguyên một bầy mấy trăm đứa con nít như chuột cống, nhỏ nhỏ, lông không, con nít, nó từ ở dưới nó chạy cái rẹt lên trên, nó thò tay bóc gánh cháo của bà. Mà nó hay lắm, nó biết điều lắm, nó bóc nó ăn nhưng nó thấy khách đi ngang nó nắm quần kéo vô. Hiểu không? Nó ăn nhưng nó thấy khách đi ngang nó nắm quần kéo vô. Tự nhiên khách đang đi ngừng lại “một chén”. Nó ăn nhưng nó phải biết đền đáp. Vì khách ngừng lại thì bà mới ngừng lại đó lâu, còn nếu bà đi sớm thì nó đã qua địa bàn đám khác là tụi này cũng mệt. Ông đứng ổng nhìn ông thấy. Dĩ nhiên, nhiều người đang nghe tôi kể họ có thể không tin, họ nói tôi đang tuyên truyền mê tín dị đoan, nhưng ok, tôi nghe sao tôi kể vậy thôi, các vị tin hay không thì tùy.

Và có chuyện này tôi tận mắt chứng kiến. Tôi không biết cái đó có hay không. Một bà cụ trong chùa quận 8, trước khi mất, mấy sư xuống tụng kinh cho bà, trong đó có tôi, lúc đó tôi còn nhỏ, đang đứng tụng, bà nằm thiêm thiếp bà nói “ghê quá, dơ quá, con nhà ai đi đi” bà nhắm mắt, mấy sư đang tụng bà cứ “ghê quá, dơ quá, con nhà ai đi đi”. Bà nói lú lú lười nhưng mình biết bà nói. Mấy sư tụng xong đi lên. Mai chiều bà tỉnh dậy bà nói, con cháu hỏi bà là tại sao má bị nói sảng, má thấy cái gì? Bà nói, trời ơi, con nít nhà ai mà nó đông, nó thò vô ống nhỏ nó bóc nó ăn, mà nó như chuột cống, lông không, lút chút bằng cùm tay mà nó thò tay vô trong đó đằm, bông gòn thấm máu,... nó bóc nó ăn. Đờm, nước bọt, khạc nhổ,.. bà thấy ón bà chửi bà la “ghê quá, dơ quá, con nhà ai đi đi”.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Cho nên, bình thường mình không có tu, mình không có đạo lực, không có niệm, không có tuệ, không có đủ phước báu, khi lớn tuổi nhiều khi mình gặp cái đó mình sợ. Thay vì mình chỉ hiểu đây là chúng sanh thiếu phước, thấp kém thôi.

Xong. Một câu.

Câu thứ hai, những người họ đi báo mộng, họ nhập tùm lum có phải người thân mình hay không thì 50/50. Một, đúng là người đó; hai là người đó không còn nữa, nhưng có những loài phi nhơn họ biết rằng mình đang ngóng tin xa, họ mới mượn miệng người này để nói. Hiểu không?

Nó chỉ là nhân sự tùng sự ngẫu nhiên trùng hợp, mà họ biết ngay thời điểm này mượn miệng đứa này nói gia đình nó mới tin, lúc khác, chôn 8 năm nguội ngắt rồi nói sao tin. Lúc này nói tin.

Trường hợp này tôi có nghe. Gia đình tính dời cái cây me trước nhà. Cây me có ông thầy của tui đang ở trên, ông không muốn ai đốn cái cây đó, không biết cách nào nói đây, thế là ông nhập vô đứa cháu trong nhà nói bằng giọng của ông ngoại là đừng có đụng cây người ta. Nhưng nó xui chỗ là lên tới chùa thì thầy trên chùa nói ông ngoại đi xa rồi làm gì có chuyện nói. Tới giờ bà cố cũng không biết ai nói đúng. Hiểu không?

Nhưng có một điều 50/50. Ai tôi cũng tin. Thì theo lời ông thầy ông ngoại đi xa làm gì có ở đó; còn đứa bị nhập mà nói bằng giọng ông ngoại thì nói cây người ta đừng có đụng tới.

Giải quyết xong vụ của thầy rồi.

Hỏi: Có lúc đức Phật giảng 1 thọ, 2 thọ,... vì sao nhiều lần đức Phật nhắc đến thọ như thế?

Đáp:

Câu này chắc của nước mắm rồi chớ tàu hũ đời nào hỏi ba câu trời ơi đất hỡi này.

Bên Bắc truyền có nghe 5 uẩn không? Xá Lợi Tử, Sắc bất dị không, không bất dị sắc, Sắc tức thị không, không tức thị sắc; Thọ, Tưởng, Hành, Thức diệt phục như thị. Bắc truyền có nghe cái đó hả? Có nói có, không có đừng nói dốt.

Đức Phật có nhiều cách để Ngài phân tích một con người. Có lúc Ngài phân tích con người chỉ có 2 phần thôi: Danh – Sắc / Hồn – Xác; Có lúc Ngài phân tích con người mình thành 3: Thiện, Bất Thiện & Vô Ký; Có lúc Ngài phân tích con người mình chỉ là thế giới của các cảm xúc, cảm giác/ feelings, emotions thôi. Không có sai.

Bây giờ tôi hỏi các vị nha.

Thân xác mình nó thoải mái và khó chịu không? Tâm tư mình có thoải mái và khó chịu không? Như vậy, trong trường hợp đó mình thấy, tất cả những nỗ lực của chúng ta trong cuộc đời này nó có nhắm đến nhiều mục đích, nhiều lý do mà riêng trong đó. Tôi nhắc lại, mọi nỗ lực của chúng ta, từ đứa bé nằm nôi đến ông già trăm tuổi nó có nhiều mục đích, lý do nói vậy không sai, tức là để giải quyết cái thọ thôi, được không? Tức là, để giải quyết cái khó chịu, và tìm đến đầu tư cái dễ chịu, có đúng không ta?

Tại sao ông không chạy xe 2 bánh mà ông chạy 4 bánh? Muốn cho nó sướng, đúng không? Tại sao ông gắn máy lạnh vậy? Muốn cho nó sướng. Tại sao ông lấy con Lan không lấy con Cúc? Ông lấy con Lan nó không có vui. Có đúng không? Tại sao ông ăn bánh xèo mà không ăn bánh canh? Cảm xúc.

Hiểu không?

Có nghĩa là tại sao mình muốn leo lên ghế giám đốc, ghế trưởng phòng, tại sao mình lừa thầy phản bạn, mãi quốc cầu vinh, buôn gian bán lận. Tại sao vậy? Cũng chỉ để phục vụ cho cảm giác cảm xúc thôi. Đúng không?

Người tu hành, chuyện tu hành của ông thầy chùa cũng chỉ để mình bị thua cuộc trước cảm xúc, có đúng không?

Tu lên tới hòa thượng, thiền sư, mình có nhiều cách nói, tu để thành Phật, tu để chấm dứt phiền não, tu để không còn sanh tử luân hồi, nhưng chột lại, tu để giải quyết cảm giác cũng được nữa. Bởi vì không muốn khổ theo nghĩa luân hồi nữa, bèn tu.

Hiểu không?

Nhiều cách nói. Mà tại mình hiểu không đủ sâu, nên mình không tin lời Phật.

Lời Phật đặc biệt chỗ này: **VẠN PHÁP GOM VÀO 1 CÂU, MỘT CÂU PHÂN TÍCH RA VẠN PHÁP.**

Đặc biệt của Phật pháp nằm chỗ đó. Tại mình không có học, cho nên mình lâu lâu mình hiểu được chỗ nào mình mừng ghê lắm.

Ngài còn phân tích chúng sanh ra thành 6. Có nghĩa là toàn bộ hoạt động của tất cả chúng sanh phân ra chỉ nằm trong 6 thôi: Hoạt động của mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, ý; vì sao vậy? Vì vô lượng vũ trụ và tất cả chúng sinh, cây cỏ, trăng sao, hoa lá kể luôn, tất cả chỉ nằm gọn trong 6 trần, và cái gọi là sinh mệnh của

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ÁN PHỔ BIẾN

Chúng sinh chỉ là 6 căn. Ngoài sinh mệnh mình ra tất cả cái còn lại đều thuộc 6 trần. Nguyên cục thịt này đối với tôi nó là căn, nhưng trong mắt ông thầy này là căn hay trần? Giờ thấy chưa?

Thầy có thể thấy tôi được không? Nghe?

Mặt trời mình không rờ được nhưng mình thấy nó được không? Mình nghĩ về nó được không? Mình nghĩ về người đã khuất được không? Mình nghĩ về chỗ sâu nhất của biển, cao nhất của núi được không? Mặc dù hiện giờ mình không rờ nó.

Như vậy thì không có cái gì nằm ngoài 6 căn, 6 trần. Đúng không?

Đó là lý do vì đâu có lúc Thọ đức Phật kể thành 2: Cảm giác của Hôn – xác; cái thứ 3 tôi tránh không các vị khùng các vị lên căn tôi nữa.

Rồi thọ có 6:

- (1) Cảm giác dễ chịu/ khó chịu khi mắt nhìn cái gì đó
- (2) Cảm giác dễ chịu/ khó chịu khi tai nghe cái gì đó
- (3) Cảm giác dễ chịu/ khó chịu khi mũi ngửi mùi gì đó
- (4) Cảm giác dễ chịu/ khó chịu khi lưỡi nếm cái gì đó

Tổng cộng 6 căn có 6 thọ.

Hiểu không? Hiểu chưa? Trúng vịt còn lộn mả.

Cái đó nó sâu lắm. Khi Phật phân tích thế giới một cách chi ly như thế, mình thấy, tất cả chỉ là trò hề thôi. Tất cả chỉ là cảm xúc thôi. Mình nói mình sự nghiệp là Phạm Nhật Vượng, mình là Đào Nguyên Đức, mình là Hoàng Anh Gia Lai, tất cả chỉ là cảm xúc thôi. Nếu 2 ông nội đó sống 100 tuổi sẽ có một ngày nước miếng chảy, chống cây gậy đi. Ông Ronald Reagan, cựu tổng thống, cựu diễn viên khi chàng lớn chàng lùn, vào ngày sinh nhật của chàng, bà nancy tới hôn một cái “who are you?” Ông không nhận ra. Mà cả cuộc đời ông thành công biết là bao nhiêu. Cao lớn, đẹp trai, học hành, sự nghiệp điện ảnh, làm thống đốc tiểu bang, nghị sĩ, phó tổng thống, tổng thống. Ông có mặt vào thời điểm cực kỳ nhạy cảm của quan hệ giữa Mỹ và Liên Xô. Ông là ngon lành siêu bá cháy. Ấy vậy mà khi tuổi già ập đến thì sao? Ăn không biết ngon, ngủ không được, quên mất cha người đầu ập tay gối. Chưa kể ông là nhẹ đó.

Có nhiều thứ lớn tuổi rồi, khớp nó khô nhớt, nó đau tới trời. Đi một bước thấy 12 ông trời giăng ngang. Đau sau hè là đau sau lưng, đau mái hiên, đĩa đệm tùm lum, nó quồn là nó đau. Cho nên cả cuộc đời của mình chỉ là cảm giác và cảm xúc thôi.

Hôm nay ráng làm có tiền để chi? Đi cái xe cho nó dễ chịu, có cái nhà cho nó dễ chịu, cưới con nhỏ cho nó dễ chịu, đẻ ra bầy con cho nó dễ chịu, con mà nó xấu quá cũng khó.

Tôi nhớ thằng cha đó chả làm biếng, má nó nói: Trời ơi, mai một ba má chết mà mày có một mình, mày già tằm xỉa răng cũng không có người ta đưa nữa. Nó nghe nó run quá nó đi lấy vợ. ảnh lấy vợ sống được 80 tuổi. Bữa đó con cháu về nó hát karaoke, chơi game pèng pèng, ảnh vô trong phòng trốn mà vẫn còn ồn, ảnh ra thắp hương cho má, trời ơi hồi xưa vì cái tằm xỉa răng mà con khổ quá má ơi. Hồi đó má dọa con vì cái tằm xỉa răng, má coi bây giờ con răng rụng hết mà vẫn còn khổ.

Có hiểu không? Ráng hiểu cho tôi mừng.

Đó là lý do vì đâu thọ được chia ra tùm lum tà la vậy đó. Hiểu hả?

Thấy tui giỡn nhưng mà hiểu tôi nói nghiêm túc không? Ok. Chứ đừng thấy giỡn phải dứt đi về quên sạch.

Hỏi: làm sao cân bằng quân bình trong pháp hành thiền chỉ & thiền quán

Đáp:

Đức Phật trong kinh Tăng Chi.

Tui nghe thầy nói câu cuối tui nhớ chuyện ở quê tui, là nhà giàu nó sanh con khó, nó dễ bị vô sinh, mà nó nghèo đựng vạt áo nó cũng sanh. Cái đó có thiệt. Nó ra vô quẹt vạt áo là nó có bầu.

Quyết định 6 đũa là ngưng, đũa thứ 6 đặt là Út, nhưng sau đó là Út còn, Út thêm, Út nữa, Út nhứt, Út hết; có nghĩa là 11 đũa; 6 đũa rồi, thêm đũa Út là xong nhưng còn Út còn, Út thêm, Út nữa, Út nhứt, Út hết; thì đây là câu cuối.

Nghe cho kỹ.

Mỗi người đều có trong tâm tư của mình 2 thứ bản năng sau đây:

- Bất thiện
- Thiện

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Biết bản năng không? Hai thứ bản năng ấy nó giống hệt như 2 cánh tay của ta vậy. Mỗi người sanh ra đều có 2 cánh tay vấn đề là mình thuận tay nào. Mỗi người đều có 2 bản năng vấn đề là bản năng nào mạnh hơn bản năng nào, và làm sao mà nó mạnh được? Tiền nghiệp, Khuynh hướng và Môi trường sống.

Đứa nào cũng tham nhưng mình sống trong môi trường ít tham thì. Đứa nào cũng tánh nóng mà sống gần mấy thằng tánh nóng là cái nóng nó tăng tốc; nghe kịp không? Trú xứ nó quan trọng.

Sống ở đâu? Gần ai? Bối cảnh gia đình? Bối cảnh xã hội? Bối cảnh đất nước? Điều kiện kinh tế? Điều kiện chính trị? Điều kiện văn hóa? Điều kiện giáo dục? Nguyên một đống điều kiện nó bèn làm nên môi trường để hun đúc, thúc đẩy bản năng nào của mình mạnh hơn. Có hiểu không? Yếu tố xã hội và gia đình có ảnh hưởng không? Tại sao ngày xưa học sinh không đánh nhau tàn khốc và dã man như học trò bây giờ? Tôi không nói về chính trị, tôi đang nói về xã hội.

Là vì bây giờ nhịp sống nó đang quá vội, quá gấp. Ăn rồi cứ quẹt quẹt, vụ quẹt quẹt nó làm người ta không có thời giờ nghĩ về nhau nữa.

Bây giờ mình di chuyển nhanh hơn ngày xưa nhưng chúng ta không còn thời gian đi qua nhà hàng xóm, có đúng không? Tàn nhẫn.

Ngày xưa đi bộ thời của tui từ Sài Gòn về Vĩnh Long 140 cây, tôi đi từ 4h sáng cho tới 3h chiều mà thỉnh thoảng đi thăm nhau hoài. Bây giờ xe sung sướng, thậm chí mình bay cũng đâu có xa, vậy mà khi bay dễ dàng liên lạc dễ dàng chúng ta bèn quên nhau giữa cuộc đời dâu biển. Nghe hiểu không?

Cho nên bản năng nó quan trọng. Bản năng đó nó được thúc đẩy, được nuôi lớn, được hun đúc, bởi vô số những điều kiện. Từ đó nó dẫn đến hệ quả là, cái thiện của người này không giống cái thiện của người kia và cái ác của người này không giống cái ác của người kia. Xong chưa?

Bản thân cái ác của người này nó tác động cho cái thiện của họ, nó có tác động; thí dụ giờ tôi bủn xin quá, thì tôi thiếu lòng hào sảng. Tôi sân si quá thì tôi thiếu lòng từ bi. Vấn đề nó nằm chỗ đó.

Cho nên, tùy tiền nghiệp, môi trường sống mà cái nào của tui nó mạnh. Rồi bản thân cái ác – cái thiện nó tác động nhau. Rồi chưa?

Chính vì cái ác cái thiện của tôi nó không giống nhau cho nên khi tôi làm ác nó cho quả khổ không giống của một người làm ác giống tôi. Mà khi tôi làm thiện bố thí, niệm Phật thì bố thí, niệm Phật cũng cho quả không giống bà nội kia cũng bố thí, niệm Phật, vì cái thiện của tui khác của bà. Xong chưa?

Rồi, tới cái cuối cùng. Khi 2 đứa cùng cầu đạo giải thoát, tu hành Phật đạo thì kiêu tu khác nhau. Cho nên, khi đắc đạo, đắc rồi thì giống nhau nhưng chưa đắc thì nó chia làm 4 hạng:

- Tu Định trước Tuệ sau = Tập trung tư tưởng trước, quán chiếu sau.
- Tuệ trước Định sau

Giới – Định – Tuệ mà do kiêu tu của mình, tánh tình của mình, thiện ác mình không giống nhau tới hồi tu hành cũng làm cho mình vậy đó. Có đưa tu Định trước Tuệ sau; có đưa Tuệ trước Định sau;

- Có lúc là Định – Tuệ song tu
- Có đưa chỉ tu Tuệ thôi, để nó đắc thánh chứ nó không có phần thần thông, thiên định.

Bên Nam truyền ghi như vậy. Bây giờ hiểu không?

= Hết =